

جلسه دوم کمیته توسعه بازار و تقویت صادرات

مهر ۱۴۰۲

رشد اقتصادی و صادرات

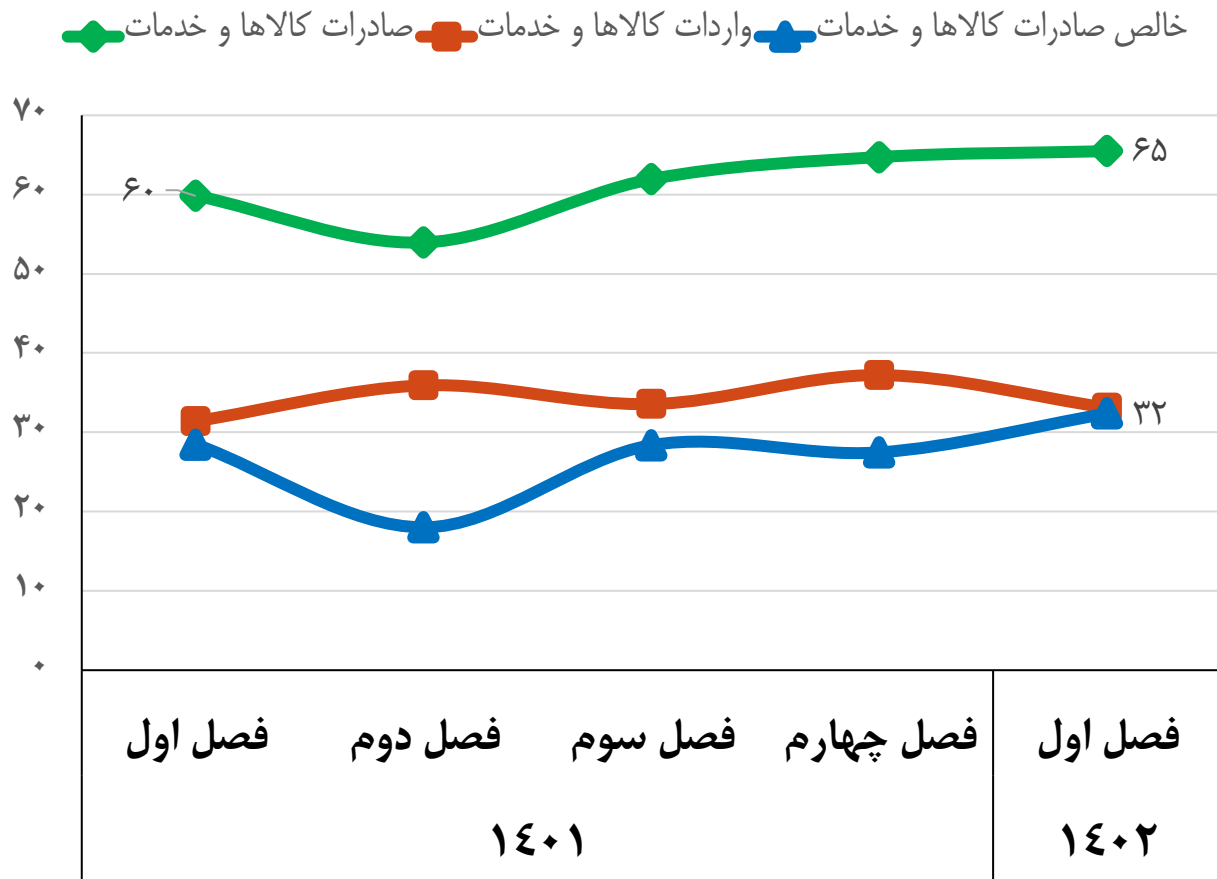
بر اساس آمار بانک مرکزی، رشد اقتصادی فصل اول ۱۴۰۲ از منظر اقلام هزینه‌ای حدود ۶.۴ درصد بوده که نسبت به نرخ رشد فصل نخست سال قبل ۴.۲ واحد درصد بیشتر است.

در همین فصل برای **صادرات** و **واردات** کالاها و خدمات هم به ترتیب **رشد ۹.۴ درصد** و **۵.۵ درصد** اعلام شده که در مقایسه با ارقام فصل مشابه سال قبل، از نرخ رشد واردات کاسته ولی دو واحد درصد به نرخ رشد صادرات افزوده شده است.

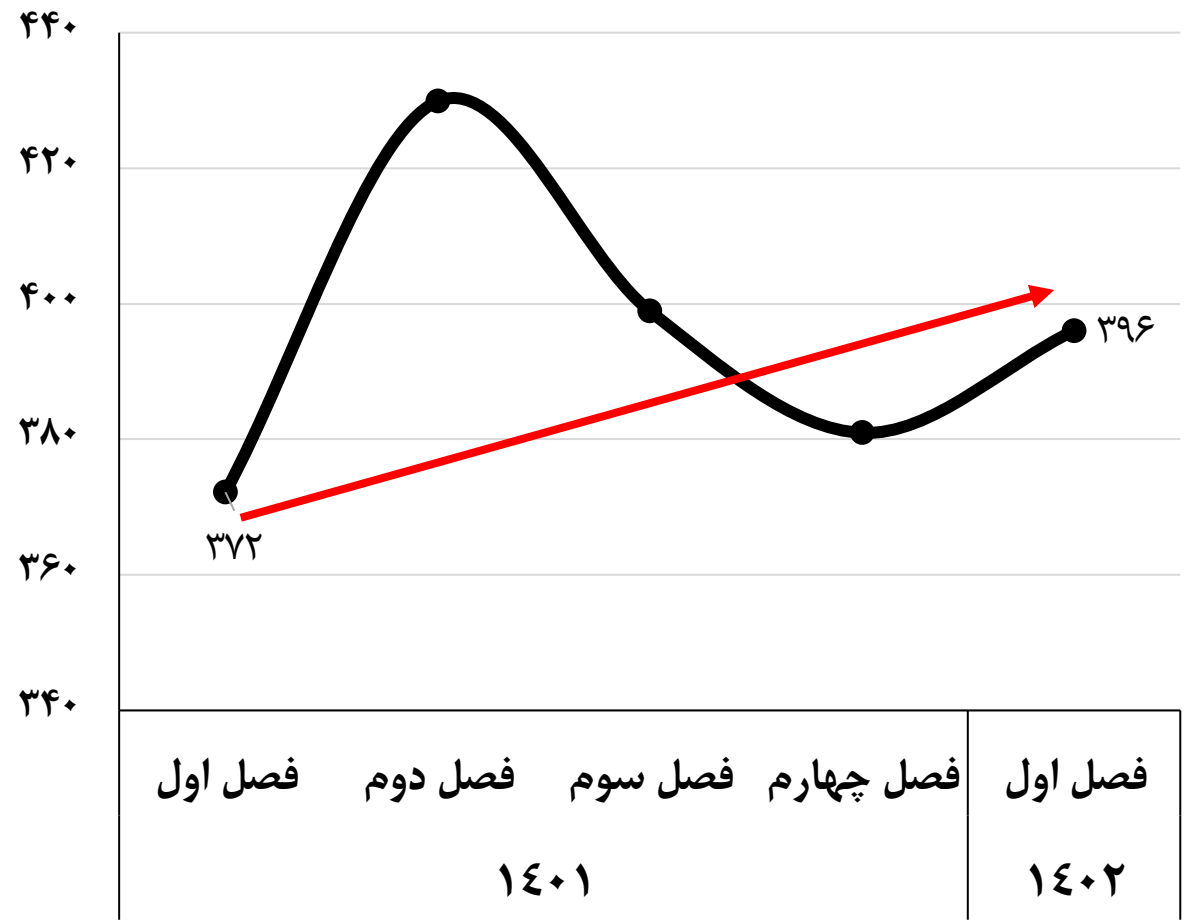
مشارکت **خالص صادرات کالاها و خدمات** (تفاضل واردات از صادرات) در رشد ۶.۴ درصدی اقتصادی کشور مثبت، و برابر با **۱.۰۴ واحد درصد** بوده است (جمع جبری مشارکت صادرات **۱.۵ واحد درصد** و مشارکت واردات منفی **۰.۴۶ واحد درصد**)

تجارت کالاها و خدمات به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ -
هزار میلیارد تومان

تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ -
هزار میلیارد تومان

نمایشگاه‌ها - محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی

- ✓ بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی تاسیسات ساختمان، سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی تهران طی روزهای ۱۳ الی ۱۶ مهر ۱۴۰۲
- ✓ هشتمین نمایشگاه بین‌المللی تجهیزات و فناوری‌های نوین بهداشت کار، ایمنی، آتش‌نشانی، مدیریت بحران و امداد و نجات ۱۳ الی ۱۶ مهر ۱۴۰۲
- ✓ بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی ماشین‌آلات، مواد اولیه، منسوجات خانگی و ماشین‌های گلدوزی و محصولات نساجی طی روزهای ۲۳ الی ۲۶ مهر ۱۴۰۲
- ✓ هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی معدن، صنایع معدنی، ماشین‌آلات و تجهیزات معدن، راهسازی و صنایع وابسته ۱۳ الی ۱۶ آبان ۱۴۰۲
- ✓ چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی فن‌آوری نانو ۱۳ الی ۱۶ آبان ۱۴۰۲

افزایش محموله‌های ترخیص‌شده در مسیرهای سبز و زرد گمرک

• طبق اعلام گمرک ایران، با اصلاح و بازنگری ضوابط مسیربندی و مدیریت ریسک، تعداد اظهارنامه‌های بررسی شده و کالاهای ترخیص‌شده در مسیرهای سبز و زرد گمرکات کشور طی ۵ ماه سال ۱۴۰۲ از نظر سهم وزنی ۲۷ درصد و سهم ارزشی ۷ درصد رشد داشته و کالاهای ترخیص‌شده وارداتی در مسیر قرمز نیز از نظر سهم وزنی ۴۵ درصد و از لحاظ ارزشی ۹ درصد تنزل یافته و کالای ترخیص‌شده در مسیر مزبور در این مدت از نظر سهم وزنی از ۳۸ درصد به ۲۱ درصد و از نظر سهم ارزشی از ۴۳ درصد به ۳۹ درصد رسیده است.

• گمرک ایران دلایل رشد محموله‌های ترخیص‌شده در مسیرهای سبز و زرد طی ۵ ماهه نخست سال جاری را اعطای تسهیلات ویژه جهت ترخیص کالاهای اساسی و مواد اولیه تولیدی و همچنین افزایش تعداد فعالان اقتصادی برگزیده گمرکی اعلام کرده که این امر امکان تخصیص منابع بیشتر برای اعمال کنترل‌های دقیق‌تر محموله‌های پر ریسک در مسیر قرمز را فراهم ساخته و باعث کاهش زمان ترخیص به میزان ۱۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل شده است.

• تعداد اظهارنامه‌های صادرات قطعی بررسی شده در مسیر زرد از لحاظ ارزشی از ۳۵ به ۳۸ درصد و از نظر سهم وزنی نیز از ۳۹ به ۴۰ درصد در ۵ ماه سال جاری رسیده است.

بهبود تخصیص ارز در نیمه دوم سال ۱۴۰۲

آقای محمد آرام معاون ارزی بانک مرکزی اخیراً طی نشست‌ای در اتاق بازرگانی تهران اعلام کردند که؛

- وضعیت تخصیص ارز از حیث میزان و مدت زمان در نیمه دوم سال جاری بهتر می‌شود و طی مدت ۳۰ روز عملیات تخصیص ارز انجام خواهد گرفت.
- واردات بدون انتقال ارز برای کسانی که ارز خارج از کشور دارند، مشکل ندارد، فقط به شرطی که منجر به افزایش تقاضا نشود.
- منابع ارزی آزادشده ایران موجود در حساب قطر صرف واردات کالاهای اساسی می‌شود.

رویداد ملی صنعت دانش بنیان

رویداد ملی صنعت دانش بنیان روز پنجشنبه ۱۴۰۲/۷/۰۶ در تهران برگزار شد. در جریان این همایش، ۴ تفاهم نامه امضا شد:

- تفاهم نامه نخست با عنوان «**بسته پیشران دانش بنیان ها**» با حضور «روح الله دهقانی فیروزآبادی» معاون علمی ریاست جمهوری، «عباس علی آبادی» وزیر صمت، «احسان خاندوزی» وزیر اقتصاد و دارایی، «محمدعلی زلفی گل» وزیر علوم، تحقیقات و فن آوری، «محمدصادق خیاطیان یزدی» مدیرعامل صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری به امضا رسید.
- دومین تفاهم نامه با عنوان «**تولید نخستین نمونه دام تراک ۱۵۰ تنی الکتریکال**» میان «روح الله دهقانی فیروزآبادی» معاون علمی ریاست جمهوری، «عباس علی آبادی» وزیر صمت و «محمد محیاپور» مدیرعامل شرکت گهرزمین به امضای طرفین رسید.
- تفاهم نامه دیگری با موضوع «**هم افزایی منابع مالی**» میان «محمدصادق خیاطیان یزدی» مدیرعامل صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری و «محسن نادری منش» مدیرعامل صندوق حمایت از صنایع پیشرفته امضا شد.
- تفاهم نامه ای با عنوان «**همکاری معاونت علمی، فن آوری و سازمان شهرک های صنعتی**» میان «محمدجواد صدری مهر» مشاور معاون علمی ریاست جمهوری در ساماندهی و توسعه زیرساخت های فن آوری و نوآوری و «فرشاد مقیمی» سرپرست سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران، به امضا رسید.

آقای ضیغمی رئیس سازمان توسعه تجارت ایران:

- هدف میان مدت تجارت با عراق ۲۰ میلیارد دلار و هدف بلندمدت ۴۰ میلیارد دلار تعیین شده است و این آمادگی را داریم که در راستای انتقال تکنولوژی و کمک به عراق برای افزایش صادرات به سایر کشورهای عربی، امکانات خود را در اختیار این کشور قرار دهیم.
- از سوی وزارت صمت، حمایت همه جانبه خود را از صنعتی شدن عراق تا سال ۲۰۳۵ اعلام می کنیم و آمادگی داریم امکانات خود را در اختیار این کشور قرار دهیم. امیدواریم با حل مشکلات از جمله در حوزه لجستیک به اهدافی که روسای جمهور تعیین کرده اند برسیم.
- راهکارهای برقراری توازن تجاری میان دو کشور و کمک ایران به توسعه زیرساخت های صنعتی عراق و افزایش صادرات این کشور به ایران، بررسی ممنوعیت ها و محدودیت های غیر تعرفه ای مثل محدودیت های فصلی و همچنین بحث های استاندارد، بحث لجستیک و مبادلات مالی، بررسی راهکارهای جلوگیری از بروز اختلافات و تسهیل برطرف کرن اختلاف های تجار دو کشور را از جمله محورهای کاری کمیته مشترک ایران و عراق خواهد بود.

آغاز فعالیت مرکز تجاری ایران در جده

آقای محمد رجب‌نژاد رئیس اداره رایزنان بازرگانی سازمان توسعه تجارت:

- در حال حاضر ۴۶ مرکز تجاری فعال داریم و اخیراً برای تاسیس مرکز تجاری در کشور عربستان سعودی مجوز صادر شد که در شهر جده کار خود را آغاز کرد. همچنین برای تاسیس مرکز تجاری در کشورهای قرقیزستان، مالزی و اندونزی نیز مجوز صادر شده است.
- مرکز تجاری مختص بخش خصوصی است و حتی شرکت‌های زیرمجموعه نهادهای دولتی هم نمی‌توانند مجوز مرکز تجاری بگیرند. معاون سیاسی دفتر رئیس‌جمهور نیز در مکاتباتی با وزارت امور خارجه تاکید کرده که با مراکز تجاری همکاری و تعامل شود.
- رایزن بازرگانی به‌عنوان یک دیپلمات کمی محدود است اما مراکز تجاری می‌توانند بازاریابی کنند، مشاوره دهند و حتی قرارداد ببندند؛ به‌عنوان نمونه مرکز تجاری ما در ارمنستان، روسیه و قطر بسیار فعال هستند و به تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی کمک زیادی می‌کنند.
- تعداد مراکز تجاری ما در آفریقا رو به افزایش است و در کشورهای همچون نیجریه، اوگاندا، ساحل عاج، زیمبابوه، کنیا، الجزایر و... مرکز تجاری فعال داریم.
- برای دادن مجوز به مراکز تجاری یک موافقت اولیه به مدت یک‌ساله، ۶ ماهه یا سه‌ماهه می‌دهیم. اولویت ما با کسانی است که هم سرمایه خوبی دارند و هم در کشور هدف مکانی همچون انبار، دفتر تجاری و... دارند. در این مدت دفاتر تخصصی سازمان توسعه تجارت ایران بر عملکرد مرکز تجاری نظارت می‌کنند و در صورتی که فعال نباشند، مجوز مرکز ابطال می‌شود.

ارائه چک برای پرداخت‌های گمرکی ماشین‌آلات

• با پیگیری‌های گمرک ایران اخذ گواهی چک بابت مالیات و عوارض ارزش‌افزوده برای ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید امکان‌پذیر شد. به گزارش گمرک ایران، همزمان با بازدید معاون اول رئیس‌جمهور از گمرکات استان هرمزگان و پیشنهاد و پیگیری‌های معاون وزیر اقتصاد و رئیس‌کل گمرک ایران و همچنین با عنایت به مصوبات سفر مذکور و همراهی سازمان امور مالیاتی کشور، اخذ چک بابت مالیات و عوارض ارزش‌افزوده برای ترخیص ماشین‌آلات ممکن شد. بر اساس این گزارش، پیش‌بینی می‌شود با این تسهیل‌گری صورت‌گرفته، تجهیز خطوط تولید در کشور به ماشین‌آلات نو و مدرن شتاب بیشتری یابد.

• با توجه به‌نامه سازمان امور مالیاتی به گمرک مبنی بر دریافت گواهی چک بابت عوارض و مالیات ارزش‌افزوده برای ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید با استفاده از تسهیلات بند الف ماده ۳۹ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، اخذ گواهی چک بابت مالیات و عوارض ارزش‌افزوده برای ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید امکان‌پذیر شده است.

تعیین تکلیف تعهد ارزی صادرکنندگان

در نشست کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات، بر اساس اختیارات ماده ۲۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز برای تعیین تکلیف تعهدات ارزی صادرکنندگان از ۲۲ فروردین ۱۳۹۷ تا ۲۹ اسفند ۱۳۹۹ مقرر شد:

درخصوص اظهارنامه‌های صادراتی با ارزش اشتباه و فاقد رأی، در شرایط سپری‌شدن مهلت موضوع ماده ۱۳۵ قانون امور گمرکی، پس از دریافت پاسخ استعلام سازمان توسعه تجارت ایران از گمرک، مراتب به صورت موردی توسط دبیرخانه کمیته کارشناسی بازگشت ارز حاصل از صادرات، به منظور اصلاح تعهدات ارزی صادرکننده مطرح شود.

همچنین سازمان توسعه تجارت ایران مشخصات صادرکنندگانی که رای کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی مبنی بر پذیرش ارزش صادراتی صادرکننده را دارند اما تاکنون آرای مزبور در سامانه جامع امور گمرکی اعمال نشده است را به گمرک ایران برای بررسی، اقدام و اعلام نتیجه ظرف حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام ارسال کند.

در مورد صادرکنندگانی که مدعی فروش کمتر از قیمت مندرج در اظهارنامه‌های صادراتی هستند، سازمان امور مالیاتی کشور با اعلام و معرفی سازمان توسعه تجارت ایران، ضمن بررسی دفاتر، استاد و مدارک متقاضیان، نتیجه را جهت اخذ تصمیم به دبیرخانه کمیته کارشناسی بازگشت ارز حاصل از صادرات جهت طرح در کمیته مزبور منعکس کند. ضمناً درخصوص افرادی که بر اساس تکلیف قانون موضوع ماده ۱۰ آیین‌نامه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، درخواست بازگرداندن ارز بیشتر از ارزش اظهارنامه صادرات دارند، پس از اصلاح ارزش اظهارنامه‌های صادراتی توسط گمرک ایران، مازاد ارز موصوف برای صادرکنندگان پتروشیمی، پالایشی، فولادی، فلزات اساسی رنگین و فرآورده‌های نفتی صرفاً از طریق فروش ارز در نیما برای سایر صادرکنندگان از تمامی روش‌های برگشت ارز استفاده شود. گمرک ایران مکلف است اظهارنامه‌های صادراتی را بدون جریمه در اسرع وقت اصلاح کند. در صورت احراز مازاد ارز اظهارنامه‌های صادراتی، میزان معافیت مالیاتی بر مبنای ارز برگشتی با رعایت مبلغ ارز صادراتی احراز شده خواهد بود.

اقدامات انجمن / ۱

➤ برگزاری اولین نشست تخصصی با موضوع معرفی خدمات مرکز کریدور صادرات معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در تاریخ ۲۸ شهریور ۱۴۰۲ و انعکاس گزارشات ارائه شده (دو گزارش کریدور صادرات و یک گزارش وضعیت تجارت ۵ ماهه ۱۴۰۲ ستصا) در سایت انجمن و تهیه ویژه نامه خبری برای مجله ستصا

➤ گزارش کریدور توسعه صادرات

➤ گزارش باشگاه شرکتهای صادراتی دانش بنیان

➤ گزارش صادرات صنایع ماشین سازی ستصا

اقدامات انجمن / ۲

- مکاتبه با خانم کهنسال مدیر کریدور صادرات معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در رابطه با پیشنهاد برگزاری نمایشگاه اختصاصی برای اعضای انجمن ستصا در عراق مشتمل بر برگزاری جلسات B2B، نشست با مسئولان و انجمن های تخصصی آن کشور
- بارگذاری اطلاعات مرتبط با مناقصات و نمایشگاه های کشور عراق در سایت برای بهره برداری اعضا
- مکاتبه با آقای پیلتن مدیر کل دفتر غرب آسیای سازمان توسعه تجارت برای انعکاس سریع و به موقع اطلاعات مربوط به مناقصات عراق به انجمن ستصا
- اطلاع رسانی نمایشگاه ایران پروژه در کشور ترکمنستان ۱۷ الی ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳ برابر با ۲۶ الی ۲۸ آبان ۱۴۰۲، مناقصه خرید تجهیزات فناوری، تجهیزات الکتریکی و سنجش مواد شیمیایی و افزودنی و تهیه اینفوگرافیک از خلاصه وضعیت صادرات ماشین آلات ایران به این کشور
- اطلاع رسانی نمایشگاه و کنفرانس بین المللی انرژی و آب پاک - ۲۵ تا ۲۷ اکتبر ۲۰۲۳ (۳ تا ۵ آبان ماه) در رابطه با موضوعات تکنولوژی های آب، مسئله فاضلاب، توزیع، انتقال و تولید برق، نوسازی انرژی، مهندسی سبز، پایداری و اتوماسیون و ابزار دقیق در مرکز نمایشگاهی شهر لاهور پاکستان و تهیه اینفوگرافیک از وضعیت صادرات ایران در حوزه ماشین آلات و تجهیزات صنعتی به این کشور

